

ban 1902—1903-ban huszonöt előadást tartott, amelyekben rapszodikusán, nagy vonásokban a műtörténelem főbb korszakaival ismertette meg nagyobbára nőkből álló hallgatóságát. Lázár Béla melegiben lefordította a nyomtatásban is megjelent előadásokat, ezeket magyar vonatkozásokkal bővítette s az eredeti munka képein kívül, magyarországi műemlékek reprodukcióival is díszítette. 346 oldalon, amelyet azonfelül még 600 szövegkép is tarkít, szinte lehetetlennek látszik a műtörténelem fejlődésének képét megrajzolni. Am Reinach mestere annak, amit az elhagyás művészetének szokás nevezni, velős és fordulatós előadása is nagyban elősegítette célja elérésében. Akik nem teljességgel műtörténelmi analfabéták, a művészetek egyes korszakainak fejlődéséről, ezeknek egymásra való hatásáról igen plasztikus képet nyernek itt. Arra is igen alkalmas a kis könyv, hogy a kevésbé fogékonyakat a műtörténelem behatóbb tanulmányozására serkentse. Épp azért igen jó néven vettünk volna egy kis irodalmi repertoriumot a kötet végén.

A mi műtörténetíróink túlnyomó részben a német művészeti írók hatása alatt állanak, akik a maguk harmadrangú mestereiket is nem egyszer érdemen felül dicsérik. Reinach néhol kissé túlzásba csapongva, ugyancsak leszállítja e magasztalások értékét.

Lázár Béla vállalkozása annyiban is öröndetes, hogy csatornát nyit oly külföldi szakkörök véleményének, amelyek felfogásával a műtörténelem iránt érdeklődő közönségünknek, a német tudománynak nálunk szinte túltengő hatása miatt, csak ritkán nyílik alkalma megismerkednie. A könyv kiállítása izléses, képei aprók ugyan, de tiszta nyomásuak s így jobban is felelnek meg céljuknak, mint azok a nagy illusztrációk, amelyek hitvány papirosra nyomtatva elmosódnak s illusztrált könyveinkben ugyancsak gyakoriak.

KIÁLLÍTÁSOK.

Mannheim. Kertművészeti kiállítással ünnepli meg Mannheim városa 1907-ben háromszázéves jubileumát. Erre 700 ezer már két irányoztak elő. Läger és Billing tanárok vállalták el a művészeti vezetést. Ugyanakkorra nemzetközi művészeti kiállítást is szeretnének összetoborozni.

Drezda. Drezdában már nagyban izegnek-mozognak az ideai iparművészeti kiállítás érdekében. A német népművészetet akarják első sorban impozáns tömegben felvonultatni s utána pedig a német gyári iparnak mintaképszerűnek ítélt darabjait.

Bécs. Az ideai karácsonyi rendes kiállítás helyett Bécsben az iparművészeti múzeum egy osztrák háziipari kiállítást rendezett.

Berlin. Berlinben a Friedrich-Hausban egy kiállítás lesz ez év februáriusától április végéig, melynek címe: „az orvos és az iparművészet“.

Páris. A párisi Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts április 10-től június 30-ig lesz nyitva. Az iparművészeti tárgyak beküldésének határideje április 3-ika.

Milánó. A milánói kiállításon szereplő nemzetek elhelyezéséről és az általuk elfoglalt területekről meglehetősen tiszta képet alkothatunk. A hivatalos kiállítási folyóirat már a többé-kevésbé kész kiállítási épületek képét is hozza. Az eddigi megállapodások szerint a megnyitás április 18-ikán lesz. Fürgén röpködnék szét a világ minden tájára a kiállítási plakátok, amelynek kisebbített mását olvasóink e füzethez mellékelve kapják.

Angolország mintegy 8000 m² területet foglalt le a kiállításon ebből az iparművészetnek 1000 m²-t szánt. Az állam 250 ezer frankkal járult a költségekhez. Kormánybiztosa: Serena Artúr.

Ausztria két külön pavillont épít, melyeknek területe több mint 17.000 m². Az állam 200 ezer koronával járult a kiállításhoz. Kormánybiztosa: dr. Poppovic Sándor.

Belgium által elfoglalt hely 10 ezer m². Iparművészettel nem vesz részt. Kormánybiztosa: van der Burch Adrien.

Franciaország csaknem az egyedüli, amely minden csoportban részt vesz. Az iparművészeti téren való fölvonulása is impozáns. Külön pavillont emelt 10 ezer m² alapon a piazza d'Armi-n. Előirányzat az állam terhére 400 ezer frank. Mint az Art et Décoratioo jelentí, a kereskedelemügyi miniszter az iparművészeti tárgyak szállításához még külön 25 ezer frankkal járúl. Kormánybiztosa: La Francia Irzon.

Hollandiának lesz 450 m² területe az iparművészeti csarnokban, 145 a közlekedésügyiben és 4 a meteorológiaiban.

Németország 15 ezer m² felületet foglal el és 370 ezer korona állami dotációval rendelkezik. Iparművészeti szerepléséről még tiszta képet nem alkothatunk, valószínűleg a drezdai német nemzeti iparművészeti kiállítás sok erőt elvon. Kormánybiztosa: báró Herff Ferenc milánói főkonzul.

Magyarország Magyarország lefoglalt területe a közlekedési csoportban 900 m², a munkásjelölti részben 50 m², a mezőgazdasági gépípari csoportban 500 m² és az iparművészeti osztályban 2800 m². Az iparművészeti osztály költség-előirányzata 240 ezer korona. Csak az iparművészeti osztálynak lesz az iparművészeti társulat képviselőjében állandóan a helyszínén tartózkodó vezetősége. Igazgató: dr. Czako Elemér. A Sztéryny József elnöksége s a Lippich Elek dr. osztálytanácsos alelnöksége alatt álló kiállítási nagybizottságban serényen folynak az előkészítő munkálatok. Kövesdy Béla kir. tanácsos a kereskedelemügyi miniszteriumban vezeti az általános adminisztrációra vonatkozó ügyeket.

Magát az iparművészeti rész szervezését az Iparművészeti Társulat tisztviselői intézik, amely részben már több mint 200 kiállító küldte be bejelentő ivateit, köztük vannak iparművészetünknek úgyszólván összes legkiválóbb képviselői.

Milánóban, a helyszínén, a műszaki munkák már befejezéshez közelednek, melyeknek foganatosítását Fittler Kamill és Fischer József eszközölték.

Az iparművészeti csoport installációjának művészi kiképzéséhez szükségelt összes rajzokat, tervezeteket és modelleket szintén elkészítették már a csoport rendezői Maróti Géza és Faragó Ödön, úgyszintén megrendelték a berendezések itthon elkészíthető részeit, úgy hogy biztosra vehető a magyar csoportnak a megnyitás napjára való teljes elkészülése.

A kiállítás magyar részéről egy általános és több szakkatalógus készül a hivatalos olasz katalóguson kívül. Az általános és az iparművészeti szakkatalógust dr. Czako Elemér szerkeszti.

MUZEÁLIS ÜGYEK.

Az Iparművészeti Múzeum egy esztendője. Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum jelentésben számol be 1905. évi működéséről.

A jelentés meglepéssel konstatálja, hogy az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum dacára annak, hogy immár két év óta költségvetési törvény hiányában sajnálattal nélkülözi a kilátásba vett s a fokozódó fejlődéshez szükséges, nagyobb anyagi eszközöket, hála a közönség buzdító érdeklődésének, a lefolyt évben is öröndetesen fejlődött.

Gyűjtemény ajándékozás és vétel folytán összesen 124 darabbal szaporodott. A gyarapodás tehát 290 darabbal kisebb, mint 1904-ben, kevesebb, de nagyobb értékű műtárgyak beszerzése következtében. De azért az ajándékozók száma emelkedett: 48 drb, azaz 35-tel több, mint az előző évben. Az ajándékozók közül megemlítendő Steiner Ferencz gyáros és Herz Miksa bey.

A múzeum a lefolyt évben is élén állott az iparművészeti mozgalmaknak. Rendezte a